

for har de Spasere- og Hviletid nogle Timer om Dagen i Stedet for. Der maa her absolut ske en Forandring i Lovforslaget. Hvis der stod, at de skulde have 10 Timers eller længere Tids Hvile i Døgnet, kunde jeg forstaa det; men dette forstaaer jeg ikke. Jeg synes i det hele taget ikke, at det er noget for Lovgivningsmagten at komme ind paa at lovgive om, naar voksne Mennesker maa arbejde, og naar de maa hvile; det synes jeg den skal holde sig fra. I de Overenskomster, der træffes mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, kommer dette ind; det er frivillige Overenskomster mellem voksne Folk. I Næringslovgivningen forbyder vi dog ikke Mand og Hustru at arbejde, naar som helst de vil; det er noget, der hele Tiden er holdt paa, at det skal kun gælde dem, der driver deres Forretning ved fremmed Hjælp. Saaledes er der mange Omraader, hvor man hidtil har villet holde dette personlige Spørgsmaal borte fra Lovgivningens Indgriben.

Saa kommer jeg til Automatsalget, som der ogsaa blev peget paa af det ærede 2det Medlem for 6te Kreds. Vi har nu her i Landet Automater, hvorfra man kan købe alt muligt; der er saa at sige ikke den Ting, man ikke kan faa gennem dem. Men at det er en Omgaaen af Næringsloven og Lukkeloven, er jo klart; og at der finder Paafyldning Sted efter Lukketid, er konstateret, men Politidirektøren her i København siger i en Skrivelse angaaende det forrige Aars Lovforslag, at det er umuligt at kontrolere det og umuligt at overholde det; saa Politiet kan slet ikke gribe ind der.

Noget lignende er Tilfældet med Salg ud af Huset fra Konditor- og Bagerbutikker. Vi kan ikke forhindre, at Folk, som kommer ind og fortærer Kager, ogsaa putter noget i deres eget Papir, som de tager med, naar de gaar. Det er derfor noget vanskeligt at lovgive paa dette Omraade. I det Lovforslag, som forelaa i Fjor, var der en § 3, hvori der stod, at de havde Ret til at sælge Kager og Konditorvarer ud af Huset i den Tid, de havde Lov til at holde aabent, og det var rigtigt, da Konditorerne ellers vilde blive generet for meget i deres Næring. Men for ikke at vække Jalousi mellem Bagere og Konditorer satte Ministeren ind „Brød undtaget“, og ved Brød forstodes alt Bagværk, hvori der var anvendt Gær. Der foreligger en Højesteretsdom, der siger, at ved „tilberedte Spisevarer“ underforstaas ogsaa Kager. Derfor stod der i § 4, „Beværtere

maa ikke sælge ud af Huset, dog at saadant Salg af tilberedte Spisevarer med Undtagelse af Kager og Konditorvarer skal være tilladt.“ Det er ikke taget med her; men jeg vilde anse det for meget heldigt, om der skete en Forandring paa dette Punkt, saa der kom Klarhed over, hvad de maa sælge, og hvad ikke, og endelig hvad der forstaas ved „tilberedte Spisevarer“, og hvad det vil sige, at Konditorvarer er undtagne.

Med disse Ord skal jeg for øvrigt anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling, dog at der bortskæres noget af det, som jeg synes ikke hører hjemme i en Lov om Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere m. v.

Lange: Den ærede sidste Taler har rørt ved adskillige Ting, som jeg derved er fritaget for at komme ind paa. Jeg skal indskrænke mig til at tale om ganske enkelte Paragraffer, hvor jeg mener, at der absolut maa gøres Forandring. I den første Paragraf staar der, at Kommunalbestyrelsen kan ved en for Landet af Amdsraadet, for Købstæderne samt for Frederiksberg og Marstal Kommuner af Indenrigsministeren stadfæstet Vedtægt, tillade, at Tidspunktet for ovennævnte Lukning af Butikker og Lagere m. v. for hele Aaret eller for Dele af Aaret fremrykkes til Kl. 7. Jeg vil absolut fraraade, at man kommer ind paa at give Kommunalbestyrelserne denne Ret; thi det vil volde betydelige Ulemper for Byer, som ligger i Nærheden af hinanden, f. Eks. nede i vort eget Amt, med kun to Mil mellem de forskellige Købstæder: Korsør, Skelskør, Slagelse og Sorø. Det vilde være meget uheldigt, om de i den ene By maatte lukke Kl. 8, men i den anden Kl. 7; og det vilde ogsaa være uheldigt af Hensyn til Landet. Man kan være vis paa, at i Byerne holder de saa meget Kontrol med hverandre, at man kan være sikker paa, at de lukker Kl. 7; men det er ikke Tilfældet paa Landet, jeg kan absolut paavise, at der handles lang Tid over Kl. 8 de fleste Steder, og det gør Byerne en Skade, som jeg maa paatale. Det maa man se at komme bort fra; men denne Skade bliver tværtimod forøget, hvis man giver en Lov om, at de i Byerne skal lukke Kl. 7, men paa Landet Kl. 8; hvor lang Tid de yderligere holder aabent paa Landet, skal jeg ikke komme ind paa. Jeg vilde ønske, at man i en Lov som denne kom til en bestemt Lukketid, og at man ikke gav Kommunalbestyrelserne denne Til-ladelse, som kan virke til Skade for Byerne,